

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 449/2016
21.04.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића и Драгише Ђорђевића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног З.С., због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног З.С., адвоката Р.Л., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К 413/15 од 26.01.2016. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 60/16 од 14.03.2016. године, у седници већа одржаној дана 21.04.2016. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног З.С., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К 413/15 од 26.01.2016. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 60/16 од 14.03.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови К 413/15 од 26.01.2016. године, окривљени З.С. је оглашен кривим због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, па му је изречена условна осуда, тако што је утврђена казна затвора у трајању од 30 дана и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело. На основу члана 264. став 1. у вези члана 261. став 2. ЗКП, окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати првостепеном суду износ о чијој ће висини бити одлучено накнадно посебним решењем када се подаци о висини трошкова прибаве сходно члану 262. ЗКП, у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом извршења. Малолетни оштећени П.С. је на основу члана 258. став 4. ЗКП, упућен да имовинскоправни захтев поднет преко законске заступнице Д.С. и пуномоћника по службеној дужности оствари у парничном поступку.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 60/16 од 14.03.2016. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног З.С., а првостепена пресуда је потврђена.

Против ових правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног З.С., адвокат Р.Л., због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине првостепену и другостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да наведене пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио кривично дело недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, кога није обавестио о седници већа као ни браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке у смислу члана 488. став 2. ЗКП, па је одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован.

Указујући на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву наводи да је окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ, које је извршио на тај начин што у периоду од 15.06.2013. године до 26.06.2014. године, није давао издржавање за свог малолетног сина, оштећеног П.С., кога је по закону дужан да издржава у износу и на начин како је то утврђено пресудом Општинског суда у Старој Пазови П 626/05 од 14.04.2006. године, која је постала правноснажна и извршна дана 14.04.2006. године, иако је према налазу и мишљењу сталног судског вештака за економско финансијску области утврђено да су „више уплаћена средства по основу издржавања до 15.06.2013. године већа од обавеза до 26.06.2014. године, за износ од 40.813,14 динара“, па када се тај више уплаћен износ сабере са износом од 154.490,99 динара који је уплаћен у току 2007. године, на рачун законске заступнице, према наводима захтева, долази се до збира од укупно 195.304,13 динара, који износ фактички представља више уплаћен износ – претплату на име издржавања, а посебно када се има у виду да окривљени према законској заступници свог малолетног детета није имао било каквих других новчаних обавеза по било ком основу. Имајући у виду наведено, бранилац окривљеног у захтеву истиче да се поставља питање на који начин су поступајући судови утврдили да је окривљени био свестан да не даје издржавање, јер чињенице утврђене у току првостепеног поступка указују на потпуно другачију свест окривљеног, с обзиром да је исти не само платио издржавање за своје малолетно дете, него је извршио и претплату по том основу, те да нижестепени судови нису размотрили могућност да се окривљени налазио у неотклоњивој стварној или правној заблуди. Поред тога,

бранилац у захтеву указује и то да радња окривљеног, иако садржи сва обележја кривичног дела, није кривично дело, јер представља дело малог значаја, имајући у виду да су штетне последице дела изостале и да је следствено томе окривљени морао бити ослобођен од оптужбе.

Изнете наводе захтева браниоца окривљеног З.С. којима се правноснажна пресуда у суштини побија због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Кривично дело недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, постоји када учинилац дела не даје издржавање за лице које је по закону дужан да издржава а та дужност је утврђена извршном судском одлуком или извршним поравнањем у износу и на начин како је то утврђено извршном судском одлуком, или поравнањем.

Окривљени З.С. је правноснажном и извршном пресудом Општинског суда у Старој Пазови П 626/05 од 14.04.2006. године, обавезан да на име доприноса за издржавање свог малолетног сина П.С., кога је по закону дужан да издржава, плаћа месечно новчани износ од 5.000,00 динара до 15. у месецу за текући месец, почев од 01.04.2006. године па надаље, док за то постоје законски услови или се прилике не измене, и то на руке законској заступници – мајци Д.С. или путем поштанске упутнице.

Према чињеничном опису дела датом у изреци првостепене пресуде окривљени З.С., у напред наведеном временском периоду није давао издржавање за своје малолетно дете у износу и на начин како је то утврђено правноснажном судском одлуком, а у којим радњама се, по оцени овога суда, стичу законска обележја кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ.

Наиме, радња извршења кривичног дела из члана 195. став 1. КЗ јесте не давање издржавања у износу и на начин како је то утврђено извршном судском одлуком или поравнањем.

Издржавањем се обезбеђују основне животне потребе издржаваног лица, што подразумева сталност обезбеђивања новчаног износа досуђеног на име издржавања, па износи и начин давања издржавања представља тачно утврђену обавезу у извршној судској одлуци или поравнању и лице које је дужно да даје издржавање нема могућност да произвољно одлучује о томе колико, када и на који начин ће то учинити.

Према томе, околност утврђена на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, да је окривљени на име издржавања малолетног детета пре временског периода извршења кривичног дела, дао већи износ од оног који је утврђен извршном судском одлуком не искључује самим тим кривицу окривљеног за наведено кривично дело, нити указује да се у његовим радњама не

стичу законска обележја кривичног дела не давање издржавања из члана 195. став 1. КЗ, за које је оглашен кривим правноснажном пресудом, већ се, по оцени овога суда, све оно што је окривљени самоиницијативно претходно дао преко утврђеног износа, може ценити само као добровољни допринос обавези издржавања малолетног детета и не може се сматрати претплатом издржавања, како се то наводи у захтеву.

Окривљени је наведене чињенице истицао и у својој одбрани, која је од стране првостепеног суда оцењена као неоснована у вези са чим су дати разлози у ставу II на страни 7, образложења првостепене пресуде које овај суд прихвата и на исте упућује, а иста повреда закона из члана 439. тачка 1) је неосновано истицана и у поступку по редовном правном леку, а Врховни касациони суд прихвата разлоге које је дао Виши суд у Сремској Митровици у шестом ставу на другој страни образложења своје пресуде и на исте упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Налазећи из изнетих разлога да је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног З.С. неоснован, Врховни касациони суд је на основу члана 491. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.